

Geachte minister Keijzer,

Hierbij ontvangt u de reactie van Vereniging Circulair Friesland op de internetconsultatie aangaande de wijziging van de Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars (SVVE). Vereniging Circulair Friesland spreekt haar waardering uit over het extra stimuleren van duurzaam isolatiemateriaal.

Introductie

Vereniging Circulair Friesland werkt met haar 185 (MKB) bedrijven, alle Friese overheden en alle Friese kennis- en onderwijsinstellingen gezamenlijk hard aan een toekomstbestendige economie die is gericht op het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen en kansen. En met succes: [Fryslân is de circulaire koploper](#) van Nederland en Europa.

Met het programma 'Fryslân Bouwt Circulair' hebben we een duidelijk doel voor ogen: in Friesland maken we van circulair en biobased (ver)bouwen de norm. We zetten middels dit programma nieuwe biobased en circulaire ketens op. Hierin werken we nauw samen met o.a. Building Balance, Cirkelstad en TKI Bouw & Techniek (middels Nationaal Groeifonds Toekomstbestendige Leefomgeving).

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

Zoals ook bekrachtigd in de Nationale Aanpak Biobased Bouwen, is biobased isolatie een belangrijk onderdeel van **de grondstoffenstrategie**:

- De bouwindustrie zorg voor 11% van de CO₂ uitstoot van Nederland per jaar. Alleen al de verduurzamingsactiviteiten van bestaande gebouwen zorgen voor een CO₂ uitstoot van 129 Mton CO₂eq. per jaar. Bij de productie en verwerking van biobased isolatiemateriaal wordt CO₂ opgeslagen in plaats van uitgestoten;
- Biobased grondstoffen voor isolatiemateriaal bieden een uitkomst die veel boeren willen gebruiken in de verandering die ze doormaken;
- Biobased grondstoffen zijn hernieuwbaar en van eigen bodem, wat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit het grondstoffenakkoord;
- Biobased isolatie draagt bij aan een gezonder binnenklimaat dan fossiele isolatiematerialen.
- Voor het (na)isoleren van gebouwen/woningen zijn biobased alternatieven grootschalig in de Nederlandse markt verkrijgbaar

Ook het kabinet (EK/KGG, I&W, BZK, LVVN) onderkent de voordelen van biobased isoleren in de Nationale Aanpak Biobased Bouwen. Om de biobased markt en ketens echt op gang te krijgen moeten de productie, inkoop en het gebruik worden opgeschaald. Alleen op die manier kunnen productieketens en fabrieken rendabel worden, en krijgen boeren en producenten de zekerheid die ze verdienen. **Om schaalvergroting te realiseren is er een impuls nodig in de vraag.**

Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars (SVVE)

Vereniging Circulair Friesland staat vierkant achter het stimuleren van het isoleren en verduurzamen van woningen, via instrumenten als de SVVE. Zo zorgen we ervoor dat de energierekening betaalbaar blijft, en dat we minder afhankelijk zijn van energie uit andere landen. Daarnaast is **Vereniging Circulair**

Friesland zeer verheugd om te zien dat duurzaam isolatiemateriaal extra wordt gestimuleerd. Op deze manier zorgen we samen voor een rechtvaardige, circulaire economie.

Wij roepend op om gebruikers van de subsidie duidelijk te **informer**en de extra stimulans, én over de **voordelen van biobased isolatie voor de Nederlandse lokale economie, boeren, grondstoffen-onafhankelijkheid, natuur en klimaat**

Wij dragen met deze reactie graag bij aan het versnellen van de transitie naar een circulaire economie, waar circulair en biobased (ver)bouwen de norm is.

Met vriendelijke groet,

Nick Boersma
Programmamanager Fryslân Bouwt Circulair